

Китоби Дониёл — Рақами панҷоҳу чор

Ошкор сохтани айёми охир: ҷустуҷӯи Дониёл барои дарёфти фаҳмиш

Jeff Pippenger

2024-01-18

Мо як мақолаи ахирро бо порчае аз «Паёмбарон ва Подшоҳон» ба поён расондем, ки дар он Хоҳар Уайт нишон дод, ки Дониёл мекӯшид «муносибати миёни асирии ҳафтодсолаеро, ки ба воситаи Ирмиё пешгӯӣ шуда буд, ва ду ҳазору сесад солро, ки ӯ дар рӯёе шунид, ки фиристодаи осмонӣ эълон намуд, бояд пеш аз поксозии муқаддасгоҳи Худо сипарӣ гардад, дарк намояд».

«Тавассути рӯёи дигар нури бештаре бар рӯйдодҳои оянда андохта шуд; ва маҳз дар анҷоми ин рӯёе буд, ки Дониёл шунид: “як муқаддас суҳан мегуфт, ва муқаддаси дигар ба он муқаддасе ки суҳан мегуфт, гуфт: Ин рӯёе то кай давом хоҳад кард?” Дониёл 8:13. Посухе ки дода шуд, “То ду ҳазору сесад шому субҳ; ва он гоҳ муқаддасгоҳ пок хоҳад шуд” (оятӣ 14), ӯро саргардон сохт. Ӯ бо ҷиддият дар пайи дарёфти маънои рӯёе буд. Ӯ наметавонист робитаи миёни асорати ҳафтодсола, ки ба воситаи Ирмиё пешгӯӣ шуда буд, ва ду ҳазору сесад солро, ки дар рӯёе шунид фиристодаи осмонӣ эълон мекард, ки бояд пеш аз покшавии муқаддасгоҳи Худо сипарӣ гардад, дарк намояд. Фаришта Ҷабраил ба ӯ тафсири қисмане дод; аммо хангоме ки пайғамбар суҳанони “Рӯёе ... барои рӯзҳои бисёр хоҳад буд”-ро шунид, аз хуш рафт. “Ман, Дониёл, беҳуш шудам,” ӯ дар бораи таҷрибаи худ менависад, “ва чанд рӯз бемор будам; баъд аз он бархостам ва қорҳои подшоҳро анҷом меодам; ва аз рӯёе дар ҳайрат монда будам, вале ҳеҷ кас онро нафаҳмид.” Оятҳои 26, 27». — Пайғамбарон ва Подшоҳон, 553, 554.

Миллериён ҳеҷ гоҳ ба дарки комили паёми бунёдие, ки эълон мекарданд, нарасиданд. Вақте замоне фаро расид, ки Шери қабилаи Яҳудо хост дар бораи «ҳафт замон» маълумоти бештар диҳад, онҳо ба таҷрибаи Лаодикия гузаштанд, ва ҳафт сол баъд нури «ҳафт замон»-ро тамоман рад карданд. Онҳо ҳаргиз робитаи пурраи миёни ҳафтод сол ва ду ҳазору сесад солро, ки Дониёл бо ҷиддият мехост бифаҳмад, надиданд. Дониёл намояндаи қавми Худо дар айёми охир аст.

Ба замин аз шанбеҳои худ баҳраманд шудан он қисми аҳд аст, ки ба Исроили қадим дода шуда буд ва амри ором гирифтани заминро дар ҳар соли ҳафтум дар бар мегирифт. Он аҳд даври ҳафт солро, ки ҳафт бор такрор мешуд, дар бар мегирифт. Он озод кардан ва барқарор намудани молу мулк ва ғуломонро дар анҷоми ҳафт даври ҳафтсола (чилу нӯҳ сол) хангоми ҷашне, ки «юбилей» ном дошт, дар бар мегирифт. Яҳудиён ба он усулҳои аҳд нофармонӣ карданд, ва 2 Вақоеънома нишон медиҳад, ки ҳафтод соли асирий, ки Ирмиёи набӣ дар бораи он суҳан гуфта буд, намояндаи чорсаду навад соли исёни пешин буд. Дар чорсаду навад сол, агар Исроили қадим ба дастурҳои даруни аҳд, чунон ки дар Ибодат 25 баён шудааст, итоат карда буд, ҷамъан ҳафтод сол аз он солҳо вучуд медашт, ки дар онҳо замин ором мегирифт.

Соли библиявӣ сесаду шаст рӯз аст, ва сесаду шаст рӯз, ки ба ҳафт («ҳафт бор») зарб карда мешавад, ба ду ҳазору панҷсаду бист рӯз баробар аст.

Ҳафтод сол ба таври мутлақ бо оромии замин пайваст аст, ва он низ ба таври мутлақ бо «ҳафт замон» алоқаманд мебошад. Дониёл дар ҷустуҷӯи он буд, ки «муносибати» «асорати ҳафтодсола»-ро бо «дуқ ҳазору сесад сол», «пеш аз покшавии муқаддасгоҳи Худо», «дарёбад». Пас, ӯ дар ҷустуҷӯи фаҳмидани муносибати рӯёи «chazon» ва рӯёи «mareh» буд. Фаҳмидани он муносибат ғайриимкон аст, агар оромии замин дар Левизод 25 ва 26 бо асорати ҳафтодсолае, ки Ирмиё аз он сухан гуфтааст, эътироф карда нашавад. Агар шумо бовар надошта бошед, ки «ҳафт замон» як давраи нубуввати дувуним ҳазору бист солро ифода мекунад, шумо худро аз ҷумлаи онҳое дур месозед, ки дар айёми охир аз ҷониби Дониёл намояндагӣ шудаанд. Миллериён бовар доштанд, ки «ҳафт замон» як нубуввати замони буд, вале Адвентизм дигар чунин бовар надорад.

Дониёл, мисли ҳамаи анбиё, қавми Худоро дар охири ҷаҳон таҷассум мекунад, ва шарҳҳои Хоҳар Уайт дар бораи хоҳиши ӯ барои фаҳмидани робитаи миёни ҳафтод сол («ҳафт замон») ва ду ҳазору сесад сол, он хоҳишро ифода мекунад, ки қавми Худо дар рӯзҳои охир бояд доро бошад. Чунон ки дар мақолаҳои пешин баён шудааст, ҳеҷ ҳақиқате, ки дар нақшаҳои солҳои 1843 ва 1850 нишон дода шудааст, вучуд надорад, ки бевосита (такроран) дар навиштаҳои Хоҳар Уайт дастгирӣ нашуда бошад.

Ҷавохироти Миллер дар Нидои Нимашаби айёми охир даҳ маротиба равшантар хоҳад дурахшид, ва бо ин амал, он ҷавохирот озмоиши ниҳоиро барои бокирағони адвентизм ифода менамояд. Он ҷавохирот ҳақиқатҳое мебошанд, ки бунёди буда, бар лавҳаҳои Ҳабакқук муаррифӣ шудаанд, ва низ он ҷавохироти дохили сандуқча, ки бар мизе дар миёни ҳуҷраи Миллер гузошта шуда буданд. Озмоиши бунёди озмоиши ниҳоист, вале ҳамчунин чунин аст вақолати Рӯҳи Нубувват. Рад кардани ҳақиқатҳои бунёди, ки дар ҳоби Миллер ҳамчун ҷавохирот рамзгузори шуда буданд, ҳамзамон маънои рад кардани Рӯҳи Нубувватро дорад.

«Фиреби аз ҳама охиринаи Шайтон ин хоҳад буд, ки шаҳодати Рӯҳи Худоро беасар гардонад. “Дар ҷое ки рӯё нест, қавм ҳалок мешавад” (Масалҳо 29:18). Шайтон бо ҳилағарии бисёр, ба роҳҳои гуногун ва ба воситаи василаҳои гуногун амал хоҳад кард, то эътимоди қавми бақияи Худоро ба шаҳодати ҳақиқӣ мутазалзил созад. Ӯ барои гумроҳ кардан рӯёҳои қалбаки меоварад, ва дурӯғро бо ҳақиқат меомезад, то мардумро чунон безор созад, ки онҳо ҳар чизи дорои номи рӯёҳоро ҳамчун навъе аз таассуби ифротӣ ба ҳисоб оваранд; аммо ҷонҳои ростқавл, бо муқоисаи дурӯғ ва ҳақиқат, қодир хоҳанд шуд миёни онҳо фарқ гузоранд». Selected Messages, volume 2, 78.

Мо ҳоло ба афзоиши дониш, ки дар таърихи миллерчиён аз соли 1798 то 1844 ба амал омад, муроҷиат менамоем; вале муайян месозем, ки, гарчанде миллерчиён дар татбиқоти нубуввати худ дуруст буданд, онҳо аз ҷониби таърихе, ки дар он бархоста буданд, маҳдуд мешуданд. Мо ҳоло дар айёми охир ва дар насли ниҳони (ҷаҳоруми) адвентизм қарор дорем. Дар ин фосилаи замони, адвентизм то ба он ҳадд бо анъанаҳо ва расму одатҳо (ҷавохироти қалбаки) талқин ёфтааст, ки дигар наметонад ҳақоики асосӣ чӣ буданд. Надонистани он ки

ин ҳақоиқ кадомҳоянд, адвентизмро аз дарки аҳамияти он ҳақоиқ бозмедорад ва фармонҳои тақроршавандаро оид ба ҳифз ва нигахдории он ҳақоиқ бемаънӣ мегардонад.

Пеш аз он ки мо ба тафсири Қабраил дар бораи рӯъёи дарёи Ёлой боз ҳам амиқтар ворид шавем, чанд нуктаро, ки ба ҳақоиқи бунёдӣ ва ба нуфузи Рӯҳи Нубувват иртибот доранд, баррасӣ хоҳем кард. Илоҳиётшиносони муосир баҳс мекунанд, ки порчаи зерин нишон медиҳад, ки дарозтарин нубуввати замонӣ дар Китоби Муқаддас ду ҳазору сесад сол аст.

Таҷрибаи шогирдоне, ки дар аввали омадани Масеҳ «Инчили Малакут»-ро мавъиза мекарданд, ҳамтои худро дар таҷрибаи онҳое дошт, ки паёми омадани дуҷуми Ёро эълон менамуданд. Чунон ки шогирдон берун рафта, мавъиза мекарданд: «Вақт ба камол расидааст, ва Малакути Худо наздик аст», ҳамон тавр Миллер ва ҳамкорони ӯ эълон менамуданд, ки дарозтарин ва охирин давраи нубувватие, ки дар Китоби Муқаддас ба назар оварда шудааст, наздик ба анҷом расидааст, ки доварӣ наздик аст, ва Малакути абадӣ бояд оғоз гардад. Мавъизаи шогирдон дар бораи вақт бар ҳафтад ҳафтаи Дониёл 9 асос ёфта буд. Паёме, ки Миллер ва ҳамкоронаш дода буданд, анҷоми 2300 рӯзи Дониёл 8:14-ро эълон мекард, ки ҳафтад ҳафта қисме аз он аст. Мавъизаи ҳар ду бар иҷрои қисми гуногуни ҳамон як давраи бузурги нубувватӣ асос ёфта буд.

«Мисли шогирдони нахустин, Вилиям Миллер ва ҳамкорони ӯ худ қомилан аҳамияти паёмеро, ки мебуданд, дарк намекарданд. Хатоҳое, ки дер боз дар қалисо устувор шуда буданд, онҳоро аз расидан ба тафсири дурусти як нуктаи муҳими нубувват бозмедоштанд. Бинобар ин, гарчанде онҳо паёмеро, ки Худо ба онҳо супурда буд, то ба ҳақон расонанд, мавъиза мекарданд, вале аз сабаби нодуруст фаҳмидани маънои он ба ноумедӣ дучор шуданд». The Great Controversy, 351.

Гузариш мегӯяд, ки «Миллер ва ҳамроҳони ӯ эълон карданд, ки тӯлонитарин ва охирин давраи нубувватие, ки дар Китоби Муқаддас пеши назар оварда шудааст, наздик буд ба анҷом расад», ва илоҳиётшиносон иддао мекунанд, ки тӯлонитарин ва охирин давраи нубувватӣ ҳамон ду ҳазору сесад сол аст. Онҳо боз иддао мекунанд, ки хоҳар Уайт дар ҳамин гузариш маҳз ҳаминро муайян мекунад, зеро, ба гуфтаи онҳо, ӯ бевосита ба давраи ду ҳазору сесад сол муроҷиат мекунад. Онҳо нисбат ба ҳар гуна робитаи миёни ҳафтад сол ва давраи ду ҳазору сесад сол кӯранд. Онҳо нисбат ба нуре, ки Дониёл дар ҷустуҷӯи фаҳмидани он буд, кӯранд.

Эллен Уайт миллерит буд ва ӯ паёмҳоро, ки бар ҳаритаи пешоҳангони соли 1843 ва бар ҳаритаи пешоҳангони соли 1850, ки аз ҷониби Ф. Д. Николс нашр шуда буд, ҷой дода шуда буданд, медонист. Ҳаритаи соли 1850, ки аз ҷониби Николс таҳия гардида буд, дар ҳонаи Николс маҳз дар ҳамон вақте омода карда шуд, ки Ҷеймс ва Эллен Уайт бо Николс зиндагӣ мекарданд. Дарозтарин давраи нубувватӣ дар Китоби Муқаддас, ки бар ҳар дуи он ҳаритаҳо инъикос ёфтааст, на ду ҳазору сесад сол, балки «ҳафт замон»-и Аҳбори Ловиён боби бисту шаш аст.

Иддао кардан, ки порчаи қаблӣ муайянсозии илҳомбахши ду ҳазору сесад сол ҳамчун тӯлонитарин ва охирин давраи нубувватист, ин маъно дорад, ки навиштаҳои Хоҳар Уайт ба

худ зид бароянд. Агар ӯ ба он чӣ илоҳиётшиносон дар бораи ин порча иддао мекунанд, бовар медошт, пас он гоҳ ин чӣ маъно дорад, вақте ки ӯ чадвалҳоро тасдиқ мекунад, ки «ҳафт замон»-ро дастгирӣ менамоянд?

«Ман дидам, ки чадвали соли 1843 бо дасти Худованд роҳнамоӣ шуда буд, ва набояд тағйир дода шавад; ва рақамҳо ҳамон гуна буданд, ки ӯ меҳост; ва дасти ӯ бар он буд ва иштибоҳро дар баъзе аз рақамҳо пинҳон дошт, то ҳеҷ кас онро дида натавонад, то даме ки дасти ӯ бардошта шуд». Early Writings, 74.

Онҳое ки меҳоханд суннатҳо ва афсонаҳои худро ҳифз намоянд, метавонанд баҳс кунанд, ки дар чадвали соли 1843 Худованд дасти Худро бар хатои «ҳафт вақт» ниғаҳ дошта буд, то он ки дар санае дертар дасти Худро бардошт. Мушкили ин фарзия дар он аст, ки хоҳар Уайт муайян кардааст, ки вақте Худованд дасти Худро аз рақамҳо бардошт, дасти ӯ пеш аз 22 октябри 1844, андаке пас аз ноумедии аввал, бардошта шуда буд. Дар шаҳодати худ дар бораи он воқеа, ӯ иштибоҳро, ки ислоҳ карда шуд, муайян месозад, ва равшан аст, ки он иштибоҳ «ҳафт вақт» набуд.

«Он содиқон, ки ноумед шуда буданд ва наметавонистанд дарк кунанд, ки чаро Худованди онҳо наомад, дар торикӣ воғузошта нашуданд. Боз онҳо ба сӯи Китобҳои Муқаддаси худ роҳнамоӣ карда шуданд, то давраҳои набувватиро таҳқиқ намоянд. Дасти Худованд аз рӯйи рақамҳо бардошта шуд, ва иштибоҳ шарҳ дода шуд. Онҳо диданд, ки давраҳои набувватӣ то соли 1844 мерасиданд, ва ҳамон далелҳое, ки онҳо барои нишон додани он пеш оварда буданд, ки давраҳои набувватӣ дар соли 1843 ба анҷом мерасанд, исбот мекарданд, ки онҳо дар соли 1844 хотима меёбанд». Early Writings, 237.

Вақте ки дасти Худованд «аз рӯи рақамҳо бардошта шуд ва иштибоҳ фаҳмонида шуд», он гоҳ онҳо эътироф карданд, ки «ҳамон далелҳое, ки онҳо барои нишон додани он пешниҳод карда буданд, ки давраҳои набувватӣ дар соли 1843 ба поён мерасанд, собит мекарданд, ки онҳо дар соли 1844 анҷом меёбанд». Давраҳои набувватие, ки дар оғоз гумон мешуд дар соли 1843 ба поён мерасанд, дар чадвали соли 1843 тасвир шудаанд, ки ҳамон чадвалест, ки ҳар яке аз сесад воизи миллерӣ аз он истифода мебард. Давраҳои набувватие, ки дар он чадвал тасвир шудаанд ва дар соли 1843 ба поён мерасиданд, инҳо буданд: ду ҳазору сесад соли Дониёл боби ҳашт, ояти чордах; ду ҳазору панҷсаду бист соли Ибодат 26; ва ҳазору сесаду сию панҷ соли Дониёл 12. Пас аз ноумедии аввал, Худованд дасти Худро аз он иштибоҳ бардошт, ва миллериён он гоҳ дарк карданд, ки ҳамон далелҳое, ки анҷоми давраҳои набувватиро дар соли 1843 муайян мекарданд, дар асл собит менамуданд, ки он давраҳо дар соли 1844 ба поён расидаанд.

Нақшаи соли 1850 дар соли 1850 таҳия гардид ва моҳи январи соли 1851 ба фурӯш бароварда шуд. Эллен Уайт сабт намудааст, ки ин нақша низ иҷроӣ пешгӯии Ҳабакқук буд, ҳамон тавре ки ӯ дар бораи нақшаи соли 1843 низ сабт карда буд. Он нақша ҳамчунин тўлонитарин давраи набувватиро ҳамчун «ҳафт замон»-и боби бисту шашуми Левӣ муаррифӣ менамуд.

«Ман дидам, ки Худо дар наشري чадвале, ки бародар Николс анчом дод, ҳузур дошт. Ман дидам, ки дар Китоби Муқаддас дар бораи ин чадвал пешгӯие мавҷуд буд, ва агар ин чадвал барои қавми Худо пешбинӣ шуда бошад, агар он барои яке кофӣ бошад, барои дигаре низ ҳаст, ва агар ба яке лозим омада бошад, ки чадвали наве дар миқёси калонтар кашида шавад, пас ҳамаи дигарон низ ба он ҳамон қадар ниёз доранд». Manuscript Releases, ҷилди 13, 359.

Даъво кардан, ки ишораи Хоҳар Уайт ба он воқеият, ки миллериён «эълон мекарданд, ки тўлонитарин ва охири давраи нубувватие, ки дар Китоби Муқаддас намоён гардидааст, наздик ба анчом расидан буд», дуруст аст, дуруст мебошад, зеро онҳо дар ҳақиқат чунин мекарданд. Аммо даъво кардан, ки «тўлонитарин» «давraи нубувватӣ» ҳамон ду ҳазору сесад сол аст, шаҳодати Хоҳар Уайтро бар зидди ҳуди он ва бар зидди сабти таърихӣ мегардонад. Ба он афсона бовар кардан, ба дурӯғ бовар кардан аст; ва дар рӯзҳои охир онҳое ки интиҳоб мекунанд ба дурӯғ бовар кунанд, чунин мекунанд, зеро онҳо ҳақиқатро дӯст намедоранд.

Исо Худро ба таври мӯъҷизавӣ бо навъе аз беҳисии илоҳӣ эм нагузаронд, то аз азоби салиб бигзарад. Исо бо азобе илоҳӣ ранҷ кашид, ки фаротар аз он буд, ки ҳар қадоме аз офаридаҳои Ё тавонад таҳаммул кунад. Бо вучуди ин, инсоният ба сурати Ё офарида шудааст, ва ваҳй муайян месозад, ки инсоният бояд чунон ғолиб ояд, ки Ё ғолиб омад. Он чӣ ба Масеҳ имкон дод, ки азоби салибро таҳаммул намояд, сифате буд, ки Ё доро буд ва инсоният низ онро дорост.

Ба Исо менигарем, ки асосгузор ва комилкунандаи имони мост; Ё, ба хоҳири он шодие ки пеши Ё ниҳода шуда буд, салибро таҳаммул кард, хориҷро ночиз шумурд ва ба ямини тахти Худо нишаст. Ибриён 12:1.

Исо азобҳои салибро таҳаммул намуд, зеро мақсаде пеши Ё гузошта шуда буд, ва мо ба сурати Ё офарида шудаем; бинобар ин, мо мавҷудоте ҳастем, ки бо мақсадҳо бармеангезанд. Ин ҷузъе аз тарҳи офариниши мост. Агар моро ба он бовар кунонда бошанд, ки фаҳмидани асосҳои адвентизм аҳаммият надорад, мо ҳеҷ ангеza нахоҳем дошт, ки маҳз ҳамон корро анчом диҳем. Ягона ангеzaи илоҳие, ки Рӯҳулқудс метавонад барои ғолиб омадан бар он ҳолати Лоудикиёӣ бедор созад, муҳаббат ба ростӣ аст. Муҳаббат ба ростӣ бо дастрас будани русуму анъанаҳои осоне, ки барои таскин додани гӯшҳои хоришманди мо тарҳрезӣ шудаанд, озмуда хоҳад шуд. Агар мо, дар осоиши Лоудикиёии худ, хоҳише надошта бошем, ки ростиро барои ҳуди хеш бифаҳмем, мо ҳалок хоҳем шуд. Имрӯз адвентизм дар ҳамин мавқеъ қарор дорад.

Дониёл намунаи қавми Худо дар айёми охир аст, ки ба воситаи каломи нубувватӣ дар ҷустуҷӯи фаҳмидани робитаи миёни асорати ҳафтадсола ва нубуввати ду ҳазору сесадсола мебошанд. Муайян кардани нубуввати ду ҳазору сесадсола ҳамчун тўлонитарин ва охири давraи нубувватӣ, маъноӣ рад кардани ҳақиқи бунёдии Адвентизмро дорад ва ҳамзамон салоҳияти Рӯҳи Нубувватро рад мекунад. Иддао кардан, ки вақте Миллеритҳо тўлонитарин ва охири давraи нубувватиро пешниҳод карданд, он ду ҳазору сесад сол будааст, маъноӣ рад кардани сабти таърихро дорад.

«Мо барои оянда ҳеч чизе барои тарсидан надорем, магар он ки чӣ гуна Худованд моро роҳнамоӣ кардааст ва таълими Ёро дар таърихи гузаштаи худ фаромӯш кунем». Life Sketches, 196.

Ҷабраил омад, то ба Дониёл фаҳмиш диҳад ҳам дар бораи рӯёи «маръех» ва ҳам рӯёи «хазон», ва ба ӯ дастур дод, ки ин ду рӯёро дар зехни худ аз ҳам ҷудо намояд, ҳарчанд равшан буд, ки онҳо бо ҳам робитаи нубувватӣ доштанд. Рӯё шомили подшоҳӣ буд, ки дар нубувватҳои Китоби Муқаддас дар бобҳои ҳафтум ва ҳаштум зикр шудаанд, ва онҳо тақрор ва тавсеаи ҳамон подшоҳӣ буданд, ки дар боби дуюм омадаанд. Ин маълумот инчунин муколамаи осмониро дар бар мегирифт, ки дар он як рӯё ҳамчун поймол гардидани муқаддасгоҳи Худо ва қавми Ё тасвир мешуд, ва рӯёи дигар ҳамчун кори барқарор намудани қавм ва муқаддасгоҳ.

Вақте ки Ҷабраил тафсириро пешкаш намуд, ки дар ниҳоят ба ҳастаи паёме, ки миллериҳо эълон мекарданд, табдил ёфт, миёни он ду рӯё робитае вучуд дошт, ки бояд аз ҷониби онҳое ба назар гирифта шавад, ки амри ҷудо кардани тафсириро дар зехн ба ҷо меоваранд. Яке аз фарқиятҳо бо ду калима ифода меёбад, ки ҳар ду ба сурати «муқарраршуда» тарҷума шудаанд.

Ҳафтод ҳафта бар қавми ту ва бар шаҳри муқаддаси ту муқаррар шудааст, то ки тачовуз ба анҷом расад, ва гуноҳҳо хотима ёбанд, ва барои шарорат қафрат ба амал ояд, ва адолати ҷовидонӣ дароварда шавад, ва рӯё ва нубувват мӯҳр карда шавад, ва Қуддуси муқаддасгарин тадҳин гардад. Пас бидон ва дарк намо, ки аз вақти баромадани фармон барои барқарор кардан ва бино намудани Ерусалим то Масеҳи Амир ҳафт ҳафта ва шасту ду ҳафта хоҳад буд; кӯча аз нав бино хоҳад шуд, ва ҳисор низ, ҳатто дар замонҳои пурушӯб. Ва баъд аз шасту ду ҳафта Масеҳ қатл хоҳад шуд, вале на барои Худ; ва қавми амире ки хоҳад омад, шаҳр ва муқаддасгоҳро вайрон хоҳанд кард; ва анҷоми он бо тӯфон хоҳад буд, ва то охири ҷанг вайронҳои муқаррар шудаанд. Ва ӯ аҳдро бо бисёре барои як ҳафта устувор хоҳад кард; ва дар миёнаи ҳафта қурбонӣ ва ҳадияро боз хоҳад дошт, ва ба сабаби паҳн шудани нафратовариҳо онро вайрон хоҳад сохт, то ба анҷоми муайяншуда; ва он чи муқаррар шудааст, бар вайрона рехта хоҳад шуд. Дониёл 9:24–27.

Ҳафтод ҳафта (ҷорсаду навад сол) бар халқ ва бар шаҳри муқаддас муқаррар гардидааст. Вожае, ки ба «муқаррар гардидааст» тарҷума шудааст, маънои «бурида шудааст»-ро дорад, ва ин вожа давра ё муҳлати имтиҳонро барои яҳудиён ва Ерусалим муайян мекунад. Он ҳамчунин он давραι исёнро ифода мекард, ки боиси вайроншавии Ерусалим ва асорати ҳафтодсола гардид. Пас, он ҷорсаду навад сол «муқаррар гардидааст», ва аз фармони сеюм оғоз меёбад. Ҷорсаду навад соли нахустини исён боиси се ҳамлаи Набукаднесар, вайроншавии ниҳоии Ерусалим ва парокандагӣ ва асорати ҳафтодсолаи Исроили айнӣ дар Бобили айнӣ асли гардид.

Фармони нахустин анҷоми асириро ва оғози кори аз нав бино кардани Ерусалимро нишон дод. Фармони сеюм оғози ду ҳазору сесад солро нишон дод. Омадани фариштаи аввал анҷоми асирии Исроили рӯҳониро дар Бобили рӯҳонӣ барои ҳазору дусад шаст сол нишон дод, ва он оғози давραι чилу шаш солро нишон дод, ки дар он Масеҳ аз миллериён истифода

бурд, то аз асирӣ берун оянд ва маъбади рӯхонӣ бино намоянд.

Каломасе, ки дар оятҳои бисту шаш ва бисту ҳафт ду бор ба сурати «муқаррар шудааст» тарҷума гардидааст, «charats» мебошад ва маънои он «заҳм расонидан» ва «фармон» аст. Аз лиҳози нубуввати «муқаррар» гардида буд, ки папосӣ дар анҷоми ғазабӣ аввалин «заҳми» марговар хоҳад гирифт. Ин ҳамон калимаест, ки Дониёл дар боби ёздаҳум, ояти сию шаш, ба қор мебарад.

Ва подшоҳ мувофиқи иродаи худ амал хоҳад кард; ва ҳудро баланд хоҳад бардошт, ва ҳудро болотар аз ҳар ҳудо бузург хоҳад гардонд, ва бар зидди Худои ҳудоён суханони шигифтангез хоҳад гуфт, ва то ба анҷом расидани ғазаб муваффақ хоҳад шуд; зеро он ҷи муайян шудааст, ба амал хоҳад омад. Дониёл 11:36.

Дар ояти сиёму шашум, «подшоҳ» папагист. Папагӣ мебоист то соли 1798 муваффақ шавад, вақте ки заҳми марговари ҳудро гирифт. Он гоҳ нахустин «ғазаб» бояд «ба анҷом расад», зеро он «ғазаб» «муайян» (фармон дода) шуда буд, ки «ичро шавад». Дар поёни нахустин ғазаб бар зидди подшоҳии шимолии Исроил, ки дар соли 723 то милод оғоз ёфта, дар соли 1798 ба поён расид, папагӣ «заҳми марговар» гирифт. Калимаи «муайян» маънои «заҳм»-ро дорад.

Ва яке аз сарҳояшро дидам, ки гӯё то марг заҳмдор шуда бошад; ва заҳми марговараш шифо ёфт; ва тамоми ҷаҳон аз паси ҳайвон бо ҳайрат рафт. Ваҳй 13:3.

Ҷаҳорҷӯбаи нубуввати миллериён бар ду қудрати харобкунанда асос ёфта буд: бутпарастӣ, ки баъдан папагарӣ онро пайравӣ мекард. Онҳо мефаҳмиданд, ки ин ду қудрат бояд муқаддасгоҳ ва лашкарро, ҷунон ки дар рӯёи «ҷозон» дар Дониёл, боби ҳаштум, ояти сиздаҳ тасвир ёфтааст, поймол кунанд.

Пас шунидам, ки яке аз муқаддасон сухан мегуфт, ва муқаддаси дигар ба он муқаддасе ки сухан мегуфт, гуфт: «То ба кай ин рӯё дар бораи қурбонии доимӣ ва гуноҳи харобӣ, ки ҳам қудсгоҳ ва ҳам лашкарро барои поймол шудан месупорад, давом хоҳад кард?» Дониёл 8:13.

Қудрати харобасозии папавӣ мебоист дар тӯли ҳазору дусад шаст сол маъбад ва лашкарро поймол кунад.

Аммо сахнеро, ки берун аз маъбад аст, тарк намо ва онро ҷен макун; зеро он ба халқҳо дода шудааст; ва онҳо шаҳри муқаддасро ҷиҳили ду моҳ поймол хоҳанд кард. Ва Ман ба ду шохиди Худ қудрат хоҳам дод, ва онҳо як ҳазору дусад шаст рӯз, дар палос печида, нубувват хоҳанд кард. Ваҳй 11:2, 3.

Дар поёни нахустин ҳашм дар соли 1798, нубувват муайян карда буд, ки ба папагарӣ «заҳм» расонад. Дар боби нӯҳуми Дониёл, он муайянкунӣ дар ду ояти охир тасвир шудааст, ва каломасе, ки дар он оятҳо ду бор ба тарзи «муайян карда шудааст» тарҷума шудааст, бо рӯёи «chazon» алоқаманд аст, ҳол он ки каломасе, ки дар ояти бисту чорум ба тарзи «муайян карда шудааст» тарҷума шудааст, калимаи дигари ибронӣ буда, бо рӯёи «margen» алоқаманд аст. Дониёл, ки намояндаи қавми Худо дар рӯзҳои охир аст, мекӯшид, ки робитаи миёни он

ду рӯёро, ки Ҷабраил ба ӯ гуфта буд дар зеҳнан аз ҳам чудо кунад, дарк намояд.

Мо ин мавзӯро дар мақолаи навбатӣ идома хоҳем дод.

«Худо ба мо паёми наве намедихад. Мо бояд он паёмо эълон кунем, ки дар солҳои 1843 ва 1844 моро аз дигар калосоҳо берун овард». Review and Herald, January 19, 1905.